

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Przesławski

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi A.K. - osoby upoważnionej do zgłoszenia listy kandydatów Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...],

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej nr 187/2023 z dnia 15 września 2023 r.

w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.,

z udziałem Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 września 2023 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] Okręgowej Komisji Wyborczej w R. z 11 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów na posłów złożonej przez Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym nr [...] w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., Okręgowa Komisja Wyborcza w R. (dalej: „Komisja”), odmówiła rejestracji listy kandydatów na posłów zgłoszonej przez Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, zwanego dalej „Komitetem”, z

powodu nieuzyskania wymaganego poparcia wyborców tj. niespełnienia warunku określonego w art. 210 § 1 k.wyb.

W dniu 13 września 2023 zostało doręczone Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie złożone przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu do zgłoszenia listy kandydatów na posłów.

Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 15 września 2023 r., nr 187/2023 (dalej: „uchwała”) oddaliła odwołanie Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców, które złożyła osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego tego Komitetu, od uchwały nr [...] Okręgowej Komisji Wyborczej w W. z dnia 11 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym w [...]1 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. Uchwała została podana do publicznej wiadomości 15 września 2023 r. o godz. 19:58.

A. K. – pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców 16 września 2023 r. złożyła skargę na powyższą uchwałę. Skarga wpłynęła do Sądu Najwyższego 18 września 2023 r. (prezentata). W skardze wniesiono o uchylenie uchwały oraz zarzucono naruszenie:

1. art. 96 ust. 2 Konstytucji RP oraz powtórzonej w art. art. 192 k. wyb. zasady powszechności wyborów, rozumianej w doktrynie jako poszerzenie czynnego i biernego prawa wyborczego na wszystkie stadia postępowania wyborczego;
2. art. 159 § 2 pkt. 2 k.wyb., poprzez zaniechanie lub niedopełnienie przez Państwową Komisję Wyborczą w ramach nadzoru ujawnienia i wyciągnięcie skutków z faktu, iż przed 1 września CRW z mocy prawa i komunikatów nie posiadał danych pozwalających na rzetelną weryfikację praw wyborczych i odbierał prawa wyborcze obywatelom popierającym podpisami start komitetów, co doprowadziło do obniżenia liczby podpisów poparcia poniżej wymaganej;
3. art. 159 § 2 pkt 9 k.wyb., „poprzez zaniechanie przez Państwową Komisję Wyborczą kampanii informacyjnej dotyczącej warunków wdrożenia CRW określonych w komunikatach premiera co doprowadziło do niewiedzy zarówno obywateli, wyborców popierających, jak i obywateli pracujących w organach

wyborczych, którzy widząc ponad normatywną, zaskakująco wysoką błędnych adresów i innych danych CRW, co doprowadziło w rezultacie to utrwalania praktyk fałszujących wyniki fazy wyborczej rejestracji komitetów i zniweczyło wysiłek obywateli popierających oraz nie wymusiło żadnej reakcji na władzy wykonawczej, która mogła zmienić treść komunikatów uzupełniając obowiązek migracji także o dane adresowe faktycznego zamieszkania wyborców”.

Państwowa Komisja Wyborcza nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego w przypadku skargi na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej odpowiednie zastosowanie do jej rozpatrzenia mają przepisy o skardze kasacyjnej (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2019 r., I NSW 2/19; 12 września 2019 r., I NSW 70/19).

Stosownie do powyższego obowiązkiem skarżącego jest m.in. wskazanie konkretnego, naruszonego przepisu, jak również wskazywanie na czym polegało jego naruszenie. Związanie Sądu Najwyższego granicami zarzutów uniemożliwia zastępowanie strony w wyborze i określeniu przepisów, jakie miały zostać zdaniem skarżącego naruszone. Ponadto, niepoprawnie sformułowany lub niepełny zarzut w zasadzie wyłącza możliwość dokonania jego kontroli (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 września 2023 r., I NSW 21/23).

W przedmiotowej skardze skarżąca nie dopełniła powyższych obowiązków.

Przed wszystkim skarżąca w tytule skargi wskazała, „dot. wniosek o uchylenie uchwały PKW 187/2023 z dnia 15 września 2023 roku w sprawie oddalenia odwołania KW Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców od uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej w W. z dnia 11 września 2023 roku dotyczącej odmowy rejestracji listy wyborczej w okręgu [...]1”. Poza tym uchwałą nr 187/2023 z dnia 15 września 2023 r. w sprawie odwołania Komitetu Wyborczego Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym w [...]1 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. Państwowa Komisja Wyborcza rozpoznała odwołanie od uchwały nr [...] Okręgowej

Komisji Wyborczej w W. z dnia 11 września 2023 r. w sprawie odmowy rejestracji listy kandydatów na posłów złożonej przez Komitet Wyborczy Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców w okręgu wyborczym w [...]1 w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r., a nie odwołanie od uchwały „w sprawie oddalenia odwołania KW Polska Liberalna Strajk Przedsiębiorców od uchwały Okręgowej Komisji Wyborczej w W. z dnia 11 września 2023 r. dotyczącej odmowy rejestracji listy wyborczej w okręgu [...]1”. Uchwała o zaskarżonym tytule nie została wydana przez Państwową Komisję Wyborczą. Niezależnie od powyższego podniesione przez skarżącą zarzuty nie poddają się kontroli.

Podnosząc zarzut naruszenia zasady powszechności wyborów (art. 96 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 192 k.wyb), rozumianej jako poszerzenie czynnego i biernego prawa wyborczego na wszystkie stadia postępowania wyborczego, skarżąca nie odniosła go w jakikolwiek sposób do treści zaskarżonej uchwały. Całkowicie niejasne więc pozostaje, w jaki sposób zaskarżona uchwała miała naruszać prawo wyborcze ani nawet czyje prawo wyborcze zostało naruszone (skarżąca wskazuje zarówno czynne, jak i bierne prawo wyborcze).

Podnosząc zarzut naruszenia art. 159 § 2 pkt 2 oraz 159 § 2 pkt 9 skarżąca nie wskazała tytułu aktu prawnego. Całkowicie niejasne jest więc, jakie jej zdaniem przepisy zostały naruszone. W szczególności nie można przyjąć, że skarżąca wskazuje k.wyb. Naruszenie art. 159 § 2 pkt 2 skarżąca upatruje w „zaniechaniu lub niedopełnieniu przez PKW w ramach nadzoru ujawnienia i wyciągnięcia skutków z faktu, iż przed 1 września CRW z mocy prawa i komunikatów nie posiadał danych pozwalających na rzetelną weryfikację praw wyborczych i odbierał prawa wyborcze obywatelom popierającym podpisami start komitetów, co doprowadziło do obniżenia liczby podpisów poparcia poniżej wymaganej”. Tymczasem art. 159 § 2 pkt 2 k.wyb. stanowi, że: „Osobom wchodzącym w skład Państwowej Komisji Wyborczej przysługuje wynagrodzenie miesięczne ustalane na podstawie kwoty bazowej przyjmowanej do ustalenia wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, z zastosowaniem mnożników dla zastępcy przewodniczącego – 4,48”. Nie istnieje natomiast jednostka redakcyjna oznaczona jako art. 159 § 2 pkt 9 k.wyb.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji.

[rg]

[ms]